

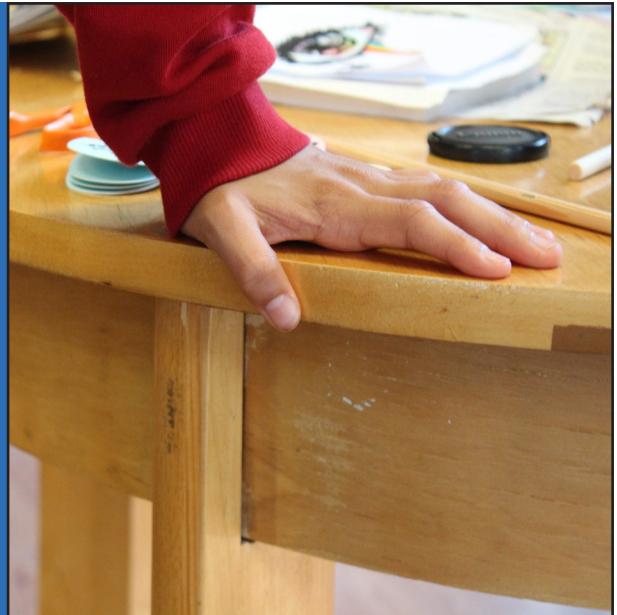
Facebook: Vana Laud youth newspaper, <https://www.facebook.com/vanalaudyn>

Blogi: <https://laudvana.wix-site.com/newspaper>

Gmail: laudvana@gmail.com

Instagram: Vana_laud

vk: Vana Laud

VANA LAUD

6 okt. pühapäev N2

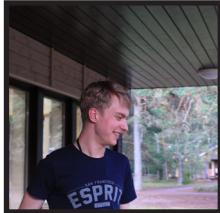
VANA LAUD UURIB KOOLIVÄGIVALAST

Redaktsioon

Mis me nüüd teeme? Pärtel Ehasalu

Alanud on sombune sügis ja uus tegus kooliaasta. Rahvusvaheline noorte ajaleht „Vana Laud“ on tagasi. Ajalehe teisest numbrist leiab palju intervjuusid, arvamuslugusid ja muud huvitavat. „Vana Laud“ ilmub taaskord eesti, vene ja rumeenia keeles. Meie leht valmib kirju kultuurilise koostööna. Oleme eri vanuses ja erinevatest koolidest pärit õpilased. Siinkohal tuleb hästi palju kiita meie toredat juhendajat Anat, tänu kellele on kogu hariv projekt võimalikuks saanud. Sügisprojekt algas kohtumisega Tallinnas Rahvusraamatukogus, kus tehti väike kokkuvõtlik ülevaade suvelaagrist. Jagasime välja uued ülesanded ja arutasime, mida edasi teha. Kogunemine lõppes ühise söömaajaga Viktuse kohvikus. Juba järgmisel päeval hakkasime varakult Telliskivi loomelinnakus tööle. Ajalehe esimene number oli küll valmis, aga sellega puudus kujundus. Sellepärast käis meil küljas küljendaja/kujundaja, kes tutvus-

tas kuidas kasutada programmi InDesign. Toimus ka linnamäng (City game), mille käigus saime teada palju uut ja põnevat Telliskivi loomelinnakus asuvate hoonete kohta. Pidime minema erinevate majade juurde, vastama küsimustele ja tegema nendest pilte. Lõime ajalehele ka sotsiaalmeedia väljundid ja blogi. Nüüd on „Vana Laud“ leitav nii Instagramis kui Facebookis. Igale kanalile on pühendunud oma väike tiim. Mina vastutan blogipidamise eest wix.com-keskkonnas. Oleme käinud Postimehe peatoimetuses, Kanal2 stuudios ja ETV uudistemajas õppækikudel. Õpime koostööd, suhtlemist ja palju muud vajalikku edasiseks eluks. Kohati on kaos küll suur, igaüks viib oma asja eri suunas, aga lõpuks saame lehe loodetavasti ikka kenasti kokku, lisaks uusi tuttavaid ja huvitavaid kogemusi. Mõnelegi meist võib meedia saada ka tulevaseks ametiks.

Vaadake meid aadressidel https://www.instagram.com/vana_laud/, <https://www.facebook.com/vanalaud/> ja <https://laudvana.wixsite.com/newspaper>. Jälgige, laikige, kommentteerige!

Peatoimetaja Pärtel Ehasalu

ИНТЕРВЬЮ

1. Где ты сейчас работаешь?

На новостном портале rus.err.ee.

2. Кем ты хотела стать в детстве?

Полицейским.

3. На какую профессию ты учились в иневерситете?

На Филолога эстонского языка.

4. Кем ты работаешь?

Редактором.

5. Сколько лет ты уже в журналистике?

12 лет.

Андрей Русанда и Евгения

Interviu cu tineri cu orig- ini românesti, care locuiesc si studiaza in Estonia

1. De cati ani locuiti in Estonia?

Amelia: eu locuiesc in Estonia de cand m-am nascut.

Lucia: eu locuiesc in Estonia de un an si jumatate.

Gabriela: eu locuiesc in Estonia 6 ani deja.

2. In ce limba comunicati cel mai mult?

Amelia: eu comunic cel mai mult in limba estona.

Lucia: eu comunic cel mai mult in limba italiana.

Gabriela: eu comunic cel mai mult in limba estona.

3. In ce limba este mai simplu sa comunicati?

Amelia: pentru mine este mai simplu sa comunic in limba estona.

Lucia: pentru mine este mai simplu sa comunic in limba italiana.

Gabriela: cea mai simpla limba in care pot sa comunic este limba romana.

4. Le vorbiti colegilor si prietenilor din Estonia despre originea voastră? Ce le spuneti sau ce le-ati putea spune despre cultura si limba Romana?

Amelia: da, colegii mei stiu ca mama mea este romanca si ca eu pot vorbi in limba romana. Romania este o tara foarte frumoasa si limba romana este interesanta.

Lucia: da, colegii stiu ca eu sunt italiana. Sarmalele sunt foarte gustoase si Dracula (Vlad Tepes) a fost un om foarte rau.

Gabriela: da, colegii stiu ca eu sunt romanca. Muntii din Romania sunt foarte frumosi si mari.

5. Ai fost vreo data in Moldova sau Romania? Ce locuri ai vizitat? Care locuri ti-au placut cel mai mult?

Amelia: da, am fost in Romania si in Moldova. In Romania eu am vizitat Bucuresti-ul, dar in Moldova am fost la bunici. Locul care mi-a placut cel mai mult a fost Muntii Carpati.

Lucia: eu am fost doar in Romania . Eu am vizitat bunicii.

Gabriela: da, am fost in Romania si in Moldova . Eu am vizitat multe locuri din Romania si din Moldova, dar cel mai mult mi-a placut atunci cind am trecut prin Cheile Bicazului.

Uudiseid

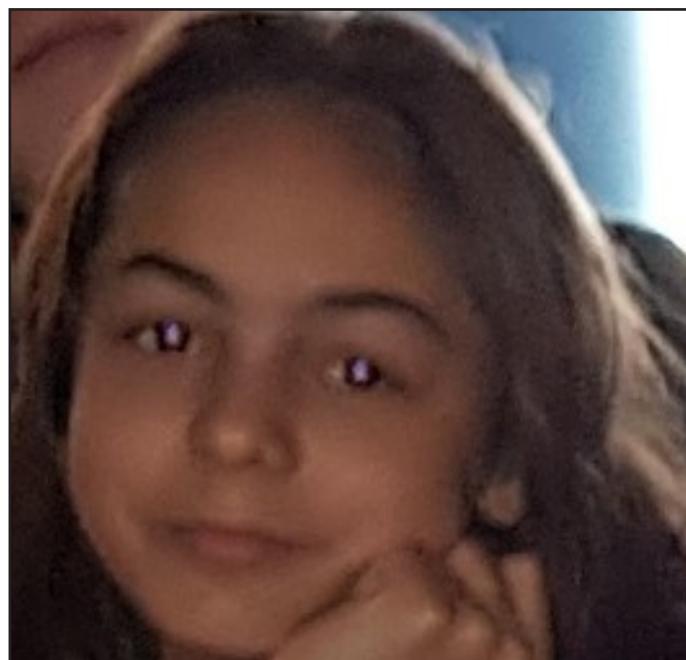
Sellel nädal noored inimesed käisid ajalehe Postimees toimetuses ja ERR peakontoris. Toimetuses nad nägid kuidas kirjutatakse ja koostatakse ajalehte, vestlesid töötajate ja Postimees Junior peatoimetajaga. Peatoimetaja rääkisid kõigest. Nooredon vaja töötajaid, et ajaleht ilmuks ja millised töögrupid on selleks loodud. Nii selgus, et iga grupp vastutab ainult nendele pandud tööülesanete eest: üks grupp kirjutab tekste, teine kontrollib neid, kolmas vastutab disaini eest jne. Samuti vastasid toimetuse töötajad meelsasti noorte poolt esitatud küsimustele. Ajalehe Postimees toimetuses antakse välja ka Postimees Juniori, mille tegemises osalevad ka lapsed. Postimeest võib lugeda ka internetis. Peale toimetuse külastamist läksid noored ka samas majas asuva Kanal 2 kontorisse, kus nägid, kuidas tehakse saateid "Õhtu" ja "Suve Reporter" ning ilmateateid, kuidas pannakse kaamerad õigetesesse kohtadesse. Noored said teada, et nt reklaami jaoks on kindlad minutid saate vahel. Teisel päeval külastasid noored ERR kontorit, kust toimetab Eesti televisioon. ERR töötajad juba ootasid külalisi saalis, kus tehakse "Aktuaalne kaamera" saadet. Teemaks oli kõik, mis on seotud antud saatega. Lühidalt räägiti sellest, mis moodi toimub telekanalite töö.

Meie noored inimesed juttustavad.

PERSONE PER FARE UN MONDO MIGLIORE

Ciao, mi chiamo Lucia e 11 anni. Qua vi descrivero quello che abbiamo fatto questi giorni di progetto. Iniziando da agosto, abbiamo fatto una lezione di design sul computer e fotografato persone che vivono qui in Estonia. Non tutti hanno accettato per questioni di privacy e accetiamo la loro decisione. Abbiamo scoperto questi giorni come si aggiornano le pubblicità e i canali tv. Siamo stati tanto a contatto con Balti Jaam ed è stato abbastanza interessante vedere tante cose che solitamente non vediamo ogni giorno.

Lucia

Eu in Estonia

Pe mine ma cheama Gabriela. Eu am 10 ani. Eu m-am născut în Moldova dar trăiesc în Estonia. Eu particip într-un proiect care presupune realizarea unui ziar de tineret care se numește "Vana Laud". Noi am fost la Postimees, Kanal 2 și la ERR. Eu și înca câteva fete am lucrat la poze pentru InstaGram, FaceBook și Blog. Pentru mine a fost interesant la Postimees cand am aflat de la o jurnalistă care lucra la aceasta stire ca la T1 la roata mare sus este un restaurant, dar la el s-au terminat banii și că la un magazin Forever 21 s-au terminat și acolo banii. Cand am fost la Postimees jurnalistii ne-au facut o mică surpriză am fost să vedem cum ei lucrează la Kanal 2. Si ne-am întâlnit și cu doi catelusii: unul era un buldog de rasa și celălalt nu știa ce rasa era, dar era tare dragut și mic. Aici participă copiii din diferite școli și din diferite țari cum ar fi din Italia, Estonia și din Moldova. De la varsta de 5 ani ne-am mutat cu familia în Estonia. Eu ma duc la școală Randvere kool..

Gabriela

Postimees majas külastus

Postimees majas sain ma teada kuidas tehakse ajalehte kui palju on inimesi vaja ja missugustesse gruppidesse inimesi jagatakse. Inimesi jagatakse erinevatesse gruppidesse nt grupp kus pannakse uudis kirjaja parandatakse kirjavead, grupp kus desainitakse ajalehte jne. Postimeest saab ka jälgida ka internetist.

Postimees teeb ka ajalehte nimiga „Postimees Juunior“. Postimees juuniorit saavad teha lapsed ise. Nad saavad sinna panna erineneva kategooria uudiseid. Lapsed saavad ka uudiste eest korraliku tasu.

Kanal 2

Kanal 2 poolel sain ma teada kuidas pannakse reklami plokke, kuidas pannakse kaameraid õigetesse kohtatesse, kus tehakse saateid „Õhtu“, „Suve Reporter“ ja ilama teateid. Me nägime ka paari telekuulsust. Kanal 2 majas oli tol päeval ka kaks koera.

Reklaami plokkidest rääkides on need kindlad minutid mil näidatakse reklame saate vahele.

ERR maja

ERR majas meile näitati kus tehakse „Aktuaalset Kaamerat“. Väga palju me sell päeval ei näinud, sest aega jäi väheks.

Kokkuvõtte

Kõikide nende teadmistega tekkis kohe uus vaatepilt ajakirjandusse, kindlasti hakkan rohkem uudideid lugema ja tulevikus kui peab kaisemillestgikirjutamasiis on nendest teadmistest palju abi.

Ann-Kristin

Postimehe ja ERR külastus

Esimesena käisime me Postimehe majas ja saime seal ekskursiooni. Meie tahtsime teada kuidas tehakse ajalehti professionaalselt. Nägime stuudiot, ilma prognoosi filmimis kohta ja saade „Õhtu“ filmimis kohta. Nägime neid inimesi, kes kirjutasid ajalehele lehti ning neid kes vaatabad lehti üle ja parandavad vigu. Nägime live Kanal 2 et mis tuleb järgmisena jne. Huvitav oli näha kuidas inimesed töötavad ning kui paljud töötavad ühe ajalehe kallal. Nägime ka tuttavaid inimesi telekatest. Lapsi huivitati kõige rohkem koeri kes olid postimehe kontorisse kaasa tulnud. Käisim ka ühel rödul kus filmiti suve reporterit. ERR - is oli natuke teisiti seal nägime „Aktuaalne kaamera“ filmimis kohta.

Amelia

Koolivägivald ja -kiusamine

Inna 7 - Innal oli sõbranna Elvira. Elvira palus Inna abi, pärast seda sai peksa sellepärast Elvirale ei meeldinud seda, mida tegi Inna. Inna sai peksa WC-s ta käsi oli pärast gipsis. Iga hommik ta ärkas mõtetega enesetappust ja punaste silmadega. Ta vahetas kooli ja kustutas kõiki sõpru. Sel ajal ta tundis valu ja pettumust.

Mis on koolivägivald?

Koolivägivald on olukord kus ükskõik milline koolile kuuluv isik, hirmutav ründab või ähvardab teist kooli isikut. (Politsei ja Piirivalveamet)

1. Minu meeles noored kardavad midagi öelda kuna võivad pärast saada peksa.
2. Kui sa räägid kellegile sellest et sind kiusatakse see ei tähenda et oled kaebupunn.
3. Kui sul tekivad probleemid kiusamisega pöördu kas õpetaja psühholoogi või teise täiskasvanu juurde.

KIUSAMISE LIIGID

- 1.Füüsiline, löömine, tagumine, tõukamine jne.
- 2.Psühholoogiline, Sõimamine, narrimine, ähvardamine jne.
- 3.Suhetega seotud.Grupist välja viskamine,tõrjumine,ignoreerimine jne.(Vikipeedia)

Koolivägivald on igasugune soovitamata rünnak koolis või ülikoolis,selle ohvriks võib olla ükskõik kes,koolivägivald võib olla suunatud õpilase,üliõpilaste ning õpetajate vastu.Vahel on koolivägivald surmastav. (Vikipeedia)

NÄITEKS:

- Klassis on 19 õpilast
2-kiusajat
1-ohver
3-kes ütlevad midagi vastu
ülejäänud pealt vaatajad

Päris paljudes Ameerika koolides toimub teraktid kus õpilased tappavad oma klassikaaslaseid.

Me küsisime vanematelt, lastelt ja õpetajatelt mida nad arvavad koolivägivallast.

Vanemad arvasid koolivägivald on väga mõttetu ja halb nad tahaksid et seda oleks vähem.

Õpetajad arvasid koolivägivalla kohta,mõttetu tegevus ja koolivägivallaga võib murda lapse elu.

Lapsed aga rääkisid enda kogetud lugusid ja päris paljud on olnud ohvrid koolivägivallas.Õpilased mõtlevad et koolivägivalda peaks olema vähem.

Kiusamisel võivad olla väga pikaajalised mõjud, mis ei lase inimesel realiseerida oma tegelikke võimeid! Pikaajalise kiusamise kannatamine kahjustab tugevalt inimese minapilti, enesehinnangut ja tervist ning võib põhjustada depressiooni, ärevust, paanikahoogusid jms.

“Kooliväline koostöö hõlmab kindlasti lapsevanemaid. Vanemate kaasatus on oluline, see motiveerib neid rohkem kursis olema kooli küsimustega ning soodustab koolivälist koostööd. Mida teha, et kujundada kooli mainet, kuidas lõimida loovus ja haridus, kuidas kaasata erinevaid huvigruppe ja tihendada koostööd, kuidas tuua nooriloodusele lähedamale ja siduda erinevaid rahvusi looduse abil – need olid põhiteemad koolivälise koostöö teema all.

Positiivne oli leida idee õpetajate ja lastevanemate koostööst, mille on postitanud lapsevanemad ise. Nad pakuvad välja, et lapsevanem võiks ise kooliga kontakti võtta, kui lapsega on mure ning pakkuda õpetajale oma abi. Lapsevanem peaks olema kooli oodatud ja kontakt õpetajaga võiks olla tihedam. Kahjuks ei ole vanemad oma ideed täpsemalt lahti kirjutanud, kuidas tihe koostöö toimima peaks.”
[\(\[https://www.tlu.ee/opmat/ka/opiobjekt/ME_Haridusest/koolivline_koost.html\]\(https://www.tlu.ee/opmat/ka/opiobjekt/ME_Haridusest/koolivline_koost.html\)\)](https://www.tlu.ee/opmat/ka/opiobjekt/ME_Haridusest/koolivline_koost.html)

Mihail

Artemi

Eerika

Helen Luurmees
12.a
Mustamäe Gümnaasium
Ema: eestlane
Isa: eestlane
„Mulle meeldis olla inimestega kellel on minuga samad huvid.“

Eerika Kisseljova
14.a
Tallinna Kunsti Gümnaasium
Ema: eestlane
Isa: venelane
„Olen õppinud suhtlema rohkem inimestega.“

Gabriela Besliu
10.a
Randvere kool
Ema: rumeenlane
Isa: rumeenlane
„Meeldis uute inimestega tuttavaks saada“

“Vana Laud” - why? and how?

What is the first image that comes to your mind when you think of the “Vana Laud” expression? An old, wooden table? A table from an antique store waiting for the man to buy it? Some sad image of left to be destroyed table? Or a table who can tell a lot of stories due to its age and the period of life it has served who knows how many generations?

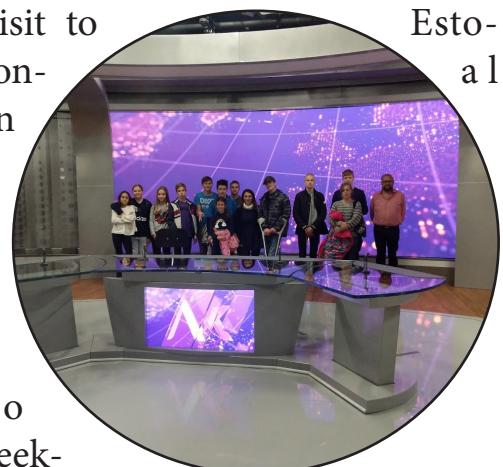
Whatever comes to your mind, I bet you never thought that “an old table” - the English translation of “Vana Laud” expression - might be associated with young people or a newspaper. But here it is - the expression did get a new meaning from a creative, active and amazing group of young people who created and published the first multilingual youth newspaper in Estonia! But more about this you are going to find out from the story that follows.

Once upon a time... in August 2019, to be more exact, a group of young people living in Estonia, studying in various schools in Tallinn and around, being born in different countries, such as the Republic of Moldova, Romania, Italy, and Estonia, speaking various languages, such as Estonian, Russian, Romanian, Italian and English, gathered together at Kloogaranna Noortelaager, spent together 6 days full of activities, learning, and working. At the end of the 6th day they managed to publish their first newspaper which they themselves invented and called “Vana Laud”. Why “Vana Laud”, would someone ask. Why not? Can be one of the answers. But actually young people came out with about 25 names that they put to vote. “Vana Laud” got most of the votes and here we are.

In order to know how to design the layout and how to elaborate texts, the youth team learnt from professional journalist and designer, as well as from the organizational team. But most of the things were learned by doing. Therefore, they analyzed newspapers, figured out the structure and saw the main features of a journalistic text. Additionally, they learned photography by practicing it. Divided into working teams, young people organized all the information and decided what goes to printed newspaper, what goes on blog and other social media channels.

During the second meeting, at the end of September, the group gathered again, this time with new members. Two fully working weekends, two visits and a lot of communication, analyzing and deciding led us to the realization of the second issue of “Vana Laud”. Kärt an award-winning designer, came and showed us how to better work in the design program. The meeting continued with working on articles, blog and media channels. The visits took place to two of the most important media in Estonia - newspaper “Postimees”, and “Postimees Juunior” specifically, the newspaper for children and teenagers. There we also saw how TV journalism works during the tour to Kanal 11,11 and 12 studios. The acquaintance with TV journalism continued with the visit to Estonian National Television channel, ETV of ERR company.

Two full week-

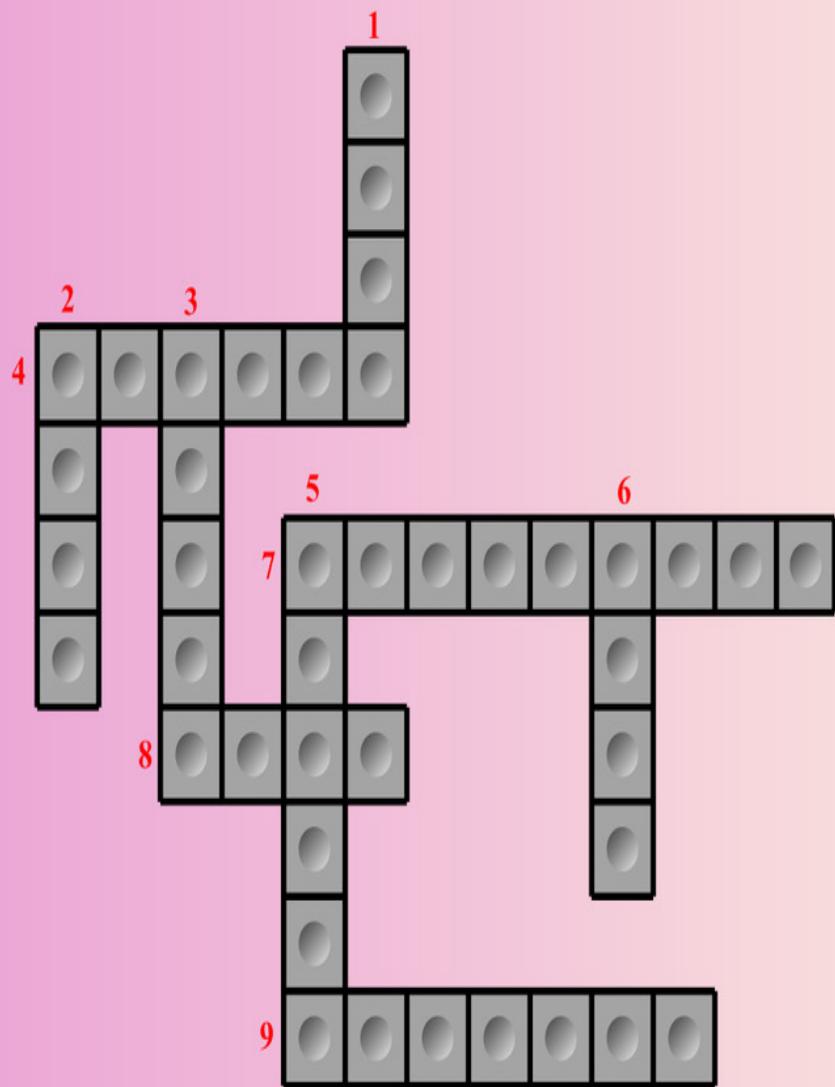
ends gave us the second issue of “Vana Laud”, new experiences and discoveries! One more meeting to follow.

“Vana Laud” is the first youth newspaper in Estonia, elaborated by a multinational team of young people studying in different schools from Estonia, in the framework of “EERO youth newspaper” project, organized by Tallinna Kunstigümnaasium, and financed by Archimedes SA, through “Noortekohtumised” program. During the same project, young people had intercultural learning workshops and activities, cultural national presentations of Estonia, Republic of Moldova, Romania, and Russia, journalistic and “InDesign” trainings. The newspaper contains materials in Estonian, Romanian, Russian and English languages.

Ana Ichim
project coordinator

RISTSÖNA "TÖÖRIISTAD"

CHALLENGE COMPLETE

RISTSÖNA
ON EESTI
KEELES

Jääääär, Öötöö, Tööööö, Ööbik, Pööripäev,
Üür, Ōueaiaääär, Võõrtööoline, Töörõõm,
Tööpäev, Jüriöö, Käärid, ÖÖ

“Vana Laud” is the first multilingual youth newspaper in Estonia, elaborated by a multinational team of young people studying in different schools from Estonia, in the framework of “EERO youth newspaper” project, organized by Tallinna Kunstigümnaasium in partnership of Moldova-Romania Association in Estonia “Casa Mare”, and financed by Archimedes SA, through “Noortekohtumised” program, with the support of Ministry of Education and Sciences, and Estonian Youth Work Centre. During the same project, young people had intercultural learning workshops and activities, cultural national presentations of Estonia, Republic of Moldova, Romania, and Russia, journalistic and “InDesign” trainings. The newspaper contains materials in Estonian, Romanian, Russian, Italian and English languages.

**HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM**

eentk
Eesti Noorsootöö Keskus

**Moldova-Rumeenia Kogukond Eestis
CASA MARE**